

vlaams netwerk
van verenigingen
waar armen
het woord
nemen

onder andere(n)

Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen vzw
Aromagebouw / Vooruitgangstraat 323 bus 6 (3de verdieping) / 1030 Brussel /
tel. 02-204 06 50 / fax. 02-204 06 59
info@vlaams-netwerk-armoede.be / <http://www.vlaams-netwerk-armoede.be>

Memorandum Vlaamse verkiezingen 2009 Onderwijs

DE OPNAME VAN 'KENNIS IN ARMOEDE' IN DE BASISCOMPETENTIES VAN DE LEERKRACHTEN

De leerkrachten zijn in de regel middenklassers, zonder armoede-ervaring. Er wordt nog te veel geredeneerd vanuit het principe 'Eigen schuld dikke bult'. Daarom is hun opleiding en vorming belangrijk. Maatschappelijke stages kunnen een vast onderdeel zijn van de (na)vorming van leerkrachten. Ook administratief personeel moet nascholing kunnen krijgen over armoede en het omgaan met mensen in armoede. Er moet creatief gezocht worden naar haalbare manieren om de kennis over armoede over te brengen.

In de lerarenopleiding, zowel in de hogescholen als de universitaire lerarenopleiding, moet kennis over armoede explicieter in de basiscompetenties opgenomen worden. Het beleid moet de opleidingsverstrekkers hier extra en blijvend rond sensibiliseren. Dit moet resulteren in een aparte module 'Armoede' van minstens 40 lestijden. Armoede moet bovendien in het stagepakket opgenomen worden.

In de nascholing pleiten we voor de aanwerving/aanduiding van 10 voltijdse medewerkers, verspreid over de verschillende nascholingscentra.

- *HET EXPLICIET OPNEMEN VAN 'KENNIS OVER ARMOEDE' IN DE BASISCOMPETENTIES VAN LEERKRACHTEN EN DEZE HIEROVER BLIJVEND SENSIBILISEREN*
- *HET OPZETTEN VAN EEN APARTE MODULE 'ARMOEDE' VAN MINSTEN 40 LESTIJDEN*
- *DE AANWERVING/AANDUIDING VAN 10 VOLTIJDSE MEDEWERKERS VERSPREID OVER DE VERSCHILLENDE NASCHOLINGSCENTRA OM BOVENSTAANDE UIT TE VOEREN.*

DE ONDERSTEUNING VAN OUDERS EN LEERLINGEN DOOR VERTROUWENSFIGUREN / BRUGFIGUREN

Vertrouwensfiguren/brugfiguren op de schoolvloer kunnen leerkrachten ondersteunen in hun omgang met kinderen en ouders in de kansarmoede. De opdracht is om een brug te slaan tussen de ouders en de scholen door de communicatie op gang te brengen, door aan ouderparticipatie te werken. Deze brugfiguur werkt bij voorkeur vanuit een andere organisatie. Het CLB komt hiervoor in aanmerking. Daardoor blijven de ouders het gevoel hebben dat de brugfiguur onafhankelijk van de school kan werken. Het is belangrijk dat de werking van de brugfiguur in tandem gebeurt met een medewerker van het CLB.

- *DE AANWEZIGHEID VAN MINSTENS 1 ERVARINGSDESKUNDIGE / VERTROUWENSFIGUUR / BRUGFIGUUR IN ALLE CLB'S IN VLAANDEREN, WAARBIJ BIJKOMEND TELKENS OOK GEÏNVESTEERD WORDT IN MINIMAAL EEN HALFTIJDSE TANDEMPARTNER*

BETAALBAAR SECUNDAIR ONDERWIJS DOOR HET INVOEREN VAN EEN STUDIETOELAGESYSTEEM OP MAAT

Het secundair onderwijs is duur. Scholen met een BSO of TSO opleiding zijn in het algemeen duurder dan ASO opleidingen. Dit zijn net de richtingen waar vooral jongeren uit gezinnen in armoede ingeschreven worden. In het secundair onderwijs zijn er grote verschillen tussen de richtingen, de scholen onderling en zelfs per studiejaar. Dat de ene school duurder is dan de ander mag geen selectie criterium zijn. Het Vlaams Netwerk vindt dat kansarme jongeren ook de kans moeten krijgen om dure opleidingen (betaalbaar) te volgen. Elke jongere moet kunnen studeren wat hij/zij graag wil leren. Het financieringssysteem moet van die aard zijn dat alle kinderen toegang hebben tot eender welke richting in eender welke school. Hiervoor is een subsidiëring op maat noodzakelijk.

Wij pleiten voor een studietoelagesysteem op maat van schoolgaande jongeren in het secundair onderwijs. Hiervoor kan/moet de verdeelsleutel van de huidige studietoelagen herzien worden, in combinatie met het verder optrekken van het voorziene budget voor de studietoelagen van het secundair onderwijs.

➤ *HET CREËREN VAN EEN STUDIETOELAGESYSTEEM OP MAAT IN HET SECUNDAIR ONDERWIJS*

DE AUTOMATISCH TOEKENNING VAN STUDIETOELAGEN

De aanvraagformulieren voor school- en studietoelagen zijn voor veel (voornamelijk laaggeschoolde) ouders nog te moeilijk om in te vullen. Het papierwerk schrikt veel mensen af die er nochtans recht op hebben. Bovendien heeft niet iedereen toegang tot internet. De administraties van scholen moeten helpen bij het invullen van de aanvragen. Op het terrein zien we heel wat organisaties hier ook in bijspringen. Echter creëert dit opnieuw drempels.

Door het toegankelijk maken van databanken moet het mogelijk zijn studietoelagen automatisch toe te kennen. We pleiten ervoor dat de Vlaamse regering dit de komende legislatuur realiseert. In de huidige legislatuur werd hiervoor reeds een studie aangevat.

➤ *DE REALISATIE VAN DE AUTOMATISCHE TOEKENNING VAN STUDIETOELAGEN*

GROTE BETROKKENHEID VAN OUDERS BIJ HET SCHOOLGEBEUREN VAN HUN KINDEREN.

Er is nood aan een betere samenwerking tussen de ouders en de school. Om dit te bereiken moet de ouders en de school elkaar beter kennen, waarderen en vertrouwen. Dit vraagt vooral tijd, dus geld en personeel.

Een goede communicatie start bij de inschrijving en het onthaal. Ouders moeten zich welkom voelen op school. Persoonlijk aanspreken van de ouders, huisbezoeken en eenvoudig taalgebruik zijn heel belangrijk op vlak van communicatie. Er moet ook bijzondere aandacht gaan naar belangrijke momenten zoals spijbelen, de overgang van kleuter naar basis, van basis naar het secundair, van het secundair naar het hoger onderwijs en ook de overgang van en naar het buitengewoon onderwijs.

Ook de communicatie tussen de school en ouders waarbij de kinderen niet thuis opgroeien moet verzorgd worden. De regels voor pleeggezinnen moeten vereenvoudigd worden. Scholen moeten een actief beleid voeren om alle ouders te betrekken. Ook personen die kinderen dagelijks opvangen, zoals pleegouders en opvoeders, horen hun plaats te krijgen in de communicatie met de school. Het decreet omtrent pleeggezinnen moet meer expliciete uren voorzien voor de (welzijns)diensten om met alle ouders contact te hebben. Zo veel mogelijk moeten de twee ouders betrokken worden. De ene ouder mag de andere niet uitsluiten. Waar de veiligheid en welzijn van het kind in het gedrang komt is de grens van het recht op betrokkenheid van de ouder. Dit kan van situatie tot situatie verschillen,

daarom moet de school in staat zijn om op maat te werken. Afspraken kunnen tijdens de inschrijving gemaakt worden.

- *SCHOLEN MOETEN WERK MAKEN VAN HUN ONTHAAL-, INFORMATIE- EN COMMUNICATIEBELEID. SCHOLEN MOETEN EEN COMMUNICATIEBELEID OP MAAT VOEREN. HIERVOOR IS VAN DE NIEUWE VLAAMSE REGERING EEN OMZENDBRIEF MET HELDERE AFSPRAKEN EN REGELS NOODZAKELIJK.*

HET VERSPREIDEN VAN GOEDE PRAKTIJKVOORBEELDEN ROND BASESEDUCATIE

Mensen in armoede ondervinden nog heel wat drempels naar het aanbod van Basiseducatie. Op een aantal plaatsen in Vlaanderen zijn een aantal goede praktijken ontwikkeld die deze drempels aanpakken. Deze goede praktijken zouden verspreid toegepast moeten worden.

- *VERSPREIDEN EN MEER TOEPASSEN VAN GOEDE PRAKTIJKEN OP VLAK VAN BASESEDUCATIE*